

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 25 Nisan 2024
Sayı: 551

10/1184

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın zararına sebep olan faktörlerin tüm yönleriyle ortaya çıkarılarak, kamu hizmetinde kullanılacak paraların keyfi, kusurlu işlemlerle yok edilmesinin gerekçeleri araştırılması, sorunun kaynağının belirlenmesi; T.C. Merkez Bankası'nın, Hazine'nin zarara sürüklenmesine neden olan ilgililerin, görevlilerin, yöneticilerin belirlenerek vatandaşlarımıza hizmet götürmek için kullanılabilir, ülkemizin refah seviyesini artıracak paraların yanlış ekonomik politikalar sonucu eritilmesi ile oluşan kamu zararının sorumlu kişilere rücu edilmesi ve çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 22.04.2024

Seyit Temur
Ordu M.V.

A. Tuncay ÜZKAN
İzmir M.V.
Burhanettin BÜYÜK
Adana M.V.

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Cevdet AKAY
Karaman M.V.

Özgür ERHAN
Gaziantep M.V.

Ömer Fethi GİRER
Miydi

Gamer TAŞCIER
Antalya M.V.

Serhan İSAKİ
Balıkesir M.V.

Özgür ERHAN
Gaziantep M.V.

Ali UZTUNÇ
K. M. M. M.

K. M. M. M.

Seyit Temur
Ordu M.V.
Ayhan YANER
Antalya M.V.

Özgür ERHAN
Gaziantep M.V.

Ali KARAOĞA
K. M. M. M.

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın 2023 yılına ait bilançosu 15 Nisan 2024 tarihli 32518 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yayımlanan bilançoda T.C. Merkez Bankası'nın 2023 yılı zararı 818.2 Milyar Lira olduğu açıklanmıştır. Ekonomistler tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda ise T.C. Merkez Bankası'nın 2023 yılındaki zararının çoğunluğunun kur korumalı mevduat farkı kaynaklı olduğu vurgulandığı medyaya yansımıştır.

Muhalefetin tepkileri ve itirazlarına rağmen dönemin T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati öncülüğünde kur korumalı mevduat hesabı hayata geçirilmiştir. Kur korumalı hesap ile hesap sahipleri hem Türk Lirası olarak faiz kazanmış hem de hesap sahiplerine vade sonunda Dolar, Euro gibi dövizlerde kur farkından kaynaklanan olası değer kayıplarına karşı koruma sunmuştur. Kur farkından kaynaklanan meblağ ise hesap sahibinin hesabına Hazineden karşılanarak geçmiştir. Ancak bu durum maalesef Hazinesinin zarar etmesine neden olmuştur. Daha sonra T.C. Hazine ve Maliye Bakanı olarak göreve gelen Mehmet Şimşek ile kur korumalı mevduat hesapları T.C. Merkez Bankası'na devredilmiştir.

Açıklanan T.C. Merkez Bankası'nın 2023 yılına ait bilançosundaki zarar kastedilerek, iktisatçılar tarafından "Dünyanın en pahalı iktisadı deneyinin faturasının ilk taksiti" şeklinde değerlendirilme yapıldığı basında yer almıştır. Yine dövize endeksli hesabı olanlar için kullanılan meblağ ile ülkenin ihtiyaç duyduğu okul, hastane, yol ve konut yapılabileceği, kamuya ait bir kaynak olan meblağın ülkemizde her bir emeklinin hesabına 51 bin 136 lira olarak yatırılabilmesi ya da 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen depremde etkilenen vatandaşlarımız için deprem bölgesinde bu kaynakla yaklaşık 550 bin konut yapılabileceği; yine söz konusu para ile her biri 500 yataklı 164 devlet hastanesi yapılarak, her bir kentimiz en az iki yeni hastaneye kavuşacağı; aynı parayla her biri 250 derslikli olmak üzere 81 ilimizin her birine 17'şer adet okul ya da 75 bin kilometre yol yapılabileceğine ilişkin hesaplamalar basında yer almıştır.

Görüldüğü üzere, kamu yararına kullanılabilecek para zarar olarak T.C. Merkez Bankası'nın 2023 yılı bilançosunda yer almaktadır. T.C. Merkez Bankası'nın zararına sebep olan faktörlerin tüm yönleriyle ortaya çıkarılması gerekmektedir. Kamu hizmetinde kullanılacak paraların keyfi, kusurlu işlemlerle yok edilmesinin gerekçeleri araştırılmalıdır. Sorunun gerçek nedeni tüm yönleriyle belirlenmelidir. T.C. Merkez Bankası'nın, Hazine'nin zarara sürüklenmesine neden olan ilgililerin, görevlilerin, yöneticilerin belirlenmesi gerekmektedir. Anayasamızın 40. maddesine göre devletin, zarardan sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır. Dolayısıyla vatandaşlarımıza hizmet götürmek için kullanılabilecek, ülkemizin refah seviyesini artıracak paraların yanlış ekonomik politikalar sonucu eritilmesinde sorumluluğu bulunan kişilere Anayasamızın ve kanunlarımızın ilgili hükümlerine göre rücu edilmesi ertelenmeyecek, elzem bir durumdur.

[illegible]